

عنوان و نام پدیدآور:	حقیقت ماندگار / ابوالقاسم شاکر: [تهیه کننده] پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه السلام.
مشخصات نشر:	قم: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	ع. ج.
شابک:	دوره ۹-۵۴۳-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸
	ع. ج. ۱-۵۳۹-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸: ۱۸۰۰۰۰ ریال
	ع. ج. ۲-۵۴۰-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸: ۱۳۰۰۰۰ ریال
	ع. ج. ۳-۵۴۱-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸: ۱۰۰۰۰۰ ریال
	ع. ج. ۴-۵۴۲-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸: ۱۴۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی:	غیا
یادداشت:	کتابخانه
مندرجات:	ع. ج. ۱-تاریخ شیعه / ابوالقاسم شاکر. -- ج. ۲-میراث حدیثی شیعه: ریشه‌ها، رویش‌ها / امجدی شاکر. -- ج. ۳-عقید شیعه / اسدالله روزجانی. -- ج. ۴-فقه شیعه / مصطفی اخوندی.
موضوع:	شیعه
موضوع:	Shi'ah
موضوع:	شیعه -- تاریخ
موضوع:	Shi'ah -- History
موضوع:	شیعه -- احادیث شیعه
موضوع:	Shi'ah -- Hadiths (Shiite)
موضوع:	شیعه -- عقاید
موضوع:	Shi'ah -- Doctrines
موضوع:	اصول فقه شیعه
موضوع:	*Islamic law, Shi'ites -- Interpretation and construction
شناسه افزوده:	شاکر، محمدتقی، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده:	کرد فیروز جابی، اسدالله، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده:	اخوندی، مصطفی، ۱۳۳۷ -
شناسه افزوده:	پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق؛
شناسه افزوده:	پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق؛ انتشارات زمزم هدایت
شناسه افزوده:	Sadiq Research Institute of Islamic Sciences, Zamzam
شناسه افزوده:	Hedayat
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۶ ش ۱۶ ج ۲۳۹ / ۷ BP
رده‌بندی دبویی:	۲۹۷/۵۳
شماره کتابشناسی ملی:	۴۷۵۹۸۳۸

حقیقت ماندگار - کتاب سوم

عقاید شیعه

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

اسدالله کرد فیروزجانی

نزهت
انتشارات

حقیقت ماندگار
مبانی
عقاید شیعه

تهیه کننده: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)
نویسنده: اسدالله کرد فیروزی
ناظر علمی: آیت الله نجم الدین طبرسی
ناظر نهایی: عزت الله معتمد
سرپرستار: حسین قاسم حمزه
ویراستار: علی فلاحی
صفحه‌پرداز: مسلم خسروی
ویرایش نهایی: محسن پاشایی دوست
ناظر چاپ: علی رضواند
ناشر: زمزم هدایت

چاپ: سلمان فارسی ۵ توبت چاپ: اول ۵ تاریخ چاپ: تابستان ۱۳۹۶
شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان
شابک: ۵ - ۵۴۱ - ۲۴۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸
شابک دوره: ۹ - ۵۴۳ - ۲۴۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸

آدرس ناشر: قم خیابان نورشهر، نبش کوچه ۳، پلاک ۸۱
تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵، ۰۲۵-۳۸۸۷۳۰۲۵۳

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۱۲	فصل اول: توحید از منظر قرآن و روایات
۱۲	۱-۱. معناشناسی توحید
۱۴	۱-۲. اقسام توحید
۱۴	۱-۲-۱. توحید نظری
۳۹	۱-۲-۲. توحید عملی
۶۵	فصل دوم: نبوت از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه
۶۶	۱-۲. ضرورت نبوت
۶۸	۲-۲. عصمت انبیاء
۷۱	۲-۳. خاتمیت
۷۱	۲-۴. فرق پیامبر یا امام
۷۷	فصل سوم: تحریف قرآن از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه
۷۷	۱-۳. اقسام تحریف
۷۸	۱-۳-۱. تحریف معنوی
۷۹	۱-۳-۲. تحریف لفظی

۸۰	۲-۳. ادله تحریف‌ناپذیری قرآن
۸۰	۳-۲-۱. دلیل قرآنی
۸۱	۳-۲-۲. ادله روایی تحریف‌ناپذیری قرآن
۸۳	۳-۲-۳. تصریحات بزرگان شیعه بر تحریف‌ناپذیری قرآن
۸۷	فصل چهارم: امامت از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه
۸۹	۴-۱. روحی می‌ایم از دیدگاه شیعه
۸۹	۴-۱-۱. برخورداری از عصمت
۹۹	۴-۱-۲. صلوات از دیگران
۱۰۴	۴-۱-۳. اتساعی به امام
۱۱۰	۴-۲. امام و خلیفه بعد از پیامبر
۱۱۳	۴-۳. امامت و نزول وحی
۱۱۵	۴-۴. امامت و نسخ احکام
۱۲۰	فصل پنجم: غلو از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه
۱۲۱	۵-۱. نفی غلو در روایات شیعه
۱۲۵	۵-۲. نفی غلو نزد دانشمندان شیعه
۱۲۹	فصل ششم: مهدویت، باوری مشترک و اسلامی
۱۳۰	۶-۱. غیبت امام مهدی (عج) نزد شیعه اثناعشریه
۱۳۲	۶-۱-۱. فلسفه غیبت امام مهدی (عج)
۱۴۲	۶-۱-۲. چگونگی بهره‌مندی از امام غایب
۱۴۵	۶-۲. مهدویت نزد اهل سنت
۱۴۵	۶-۲-۱. امام مهدی (عج) از نسل اهل بیت (ع)
۱۴۶	۶-۲-۲. امام مهدی (عج) از نسل فاطمه (ع)
۱۴۷	۶-۲-۳. زمینه‌سازی حکومت امام مهدی (عج)
۱۴۸	۶-۲-۴. افتدای حضرت عیسی (ع) به امام مهدی (عج)
۱۵۰	کتابنامه

پیشگفتار

اسلام، نام مجموعه‌ای از آموزه‌ها، معارف، اخلاقیات و احکام شرعی است که بر واپسین پیام‌آور الهی حضرت محمد بن عبدالله علیه السلام به‌عنوان کامل‌ترین دین الهی نازل شده است. منابع اصلی دین اسلام، کتاب، سنت نبوی یعنی قرآن و همچنین سنت نبوی شکل می‌دهد. پرسش مهم این است که تفسیرکننده صحیح و بی‌خطای قرآن و انتقال‌دهنده مطمئن سنت نبوی برای مسلمانانی که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله را ندیده و مستقیماً سخنان حضرت را دریافت نکرده‌اند، چه کار کنند؟ وجود اختلاف در برداشت و قرائت‌های گوناگون و گاه متضاد از قرآن و همچنین تفاوت در سخنان نقل شده از رسول خدا صلی الله علیه و آله اهمیت این پرسش را نشان می‌دهد. به بیان دیگر، وجود کتال‌های متعدد که هر یک ادعای حقانیت و درستی ارتباط با رسول خدا صلی الله علیه و آله را دارند، بررسی این پرسش را ضرورت می‌بخشد.

برای فراهم آمدن زمینه معرفت صحیح و دقیق به حقایق تشیع، این مهم در چهار کتاب شامل: تاریخ تشیع (کتاب اول)، میراث حدیثی شیعه (کتاب دوم)، عقاید شیعه (کتاب سوم) و فقه شیعه (کتاب چهارم) تبیین و ترسیم می‌شود. این مجموعه چهارجلدی کوشیده است، با تمسک به آیه مبارک: «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ

يَغْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَغْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَ الْأَلْبَابِ (زمر: ۹)؛ بگو: آیا کسانی که می‌دانند یا کسانی که نمی‌دانند یکسان‌اند، تنها خردمندان متذکر می‌شوند. ۱۱ به ترویج دانش و آگاهی لازم در زمینه مسیر قابل پذیرش پس از رسول خدا ﷺ پیوندد و زمینه پیروی از بهترین گفتارها را فراهم کند:

فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ (زمر: ۱۷ - ۱۸).

پس بندگان را بشارت ده، آن کسانی که به سخن گوش می‌دهند و از بهترین آن پیروی می‌کنند، ایشان‌اند کسانی که خدا هدایتشان کرده و اینان خردمندانه.

خداوند در قرآن، آیات فراوانی را درباره پیروی از پیروی بی‌چون و چرا از اکثریت آورده است و تبعیت بدون دلیل و همراه با احساس و گمان را گمراهی دانسته است:

وَ إِنْ تَطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (انعام: ۱۱۶).

اگر از بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند؛ (زیرا) آن‌ها تنها پیرو گمان‌اند، و ظن و حدس (واهی) می‌زنند.

در کنار گوشزد کردن دوری گزیدن از همراهی با اکثریت، پیروی از رسول خدا ﷺ و نور نازل شده با وی را سبب رستگاری معرفی کرده است.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَ يَحْزِمُهُمْ عَلَى الْخَبَائِثِ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَ الْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَ عَزَّوْهُ وَ نَصُرُوْهُ وَ اَتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِیْ اُنْزِلَ مَعَهُ اُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ (اعراف: ۱۵۷).

همان‌ها که از فرستاده (خدا)، پیامبر «اُمّی» پیروی می‌کنند، پیامبری که صفاتش را، در تورات و انجیلی که نزدشان است، می‌یابند آن‌ها را به معروف دستور می‌دهد، و از منکر باز می‌دارد. اشیای پاکیزه را برای آن‌ها حلال می‌شمرد، و ناپاک‌ها را تحریم می‌کند و بارهای سنگین، و زنجیرهایی را که بر آن‌ها بود، (از دوش و گردنشان) بر می‌دارد، پس کسانی که به او ایمان آوردند، و یاری‌اش دادند، از نور نازیده شده با او پیروی کردند، آنان رستگاران‌اند.

از این رو شناخت این به‌موجب رسول خدا ﷺ و پیروی کردن از سخنان ایشان، لازمه سعادت و رستگاری است. توجه به این اهمیت و بر همین اساس باید دانست هدف این مجموعه و کتاب حاضر، آگاه کردن یا توهین به سایر مذاهب و گروه‌ها نیست، بلکه هدف اصلی فراهم کردن زمینه آگاهی درست جامعه اسلامی از حقایق مذهب تشیع (امامیه) است. فراهم آمدن این آگاهی از ترویج افکار و سخنان نادرست و نسبت‌های دروغ‌توسط برخی معرضان جلوگیری می‌کند؛ چرا که نمی‌توان با اتهام زدن و دروغ بستن، دیگران را باطل دانست، بلکه نخست باید سخن همدیگر را بشنویم و آن‌گاه گفتار حق و درست را به روی باز بپذیریم. بر این اساس آنچه به قلم آمده است، از سر انصاف و دوری از تعصب و تنها به جهت نمایش دادن حقیقت بوده است.

خداوند یگانه ولی توفیق است

و از او همواره یاری می‌جوییم.

مدیر طرح و پروژه

مقدمه

شیعه، مولود طبیعی اسلام است و بدایش آن نیز نتیجه طبیعی اسلام و نمایانگر اندیشه‌ای است که دعوت اسلامی در راه رسیدن به کمال مطلوب خود، از طرح آن ناگزیر می‌باشد.^۱ از این رو، تشیع سرزمین حقیقی اسلام است که پیشینه آن به عصر نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله برمی‌گردد و بعد از ختم رسالت نیز در خلافت ظاهری امام علی علیه السلام بروز و ظهور یافت. شیعه با الهام از اهل بیت علیهم السلام همه ابعاد، به‌ویژه در بعد اعتقادی، بیش از هر چیز بر کتاب و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله متکی می‌ورزد.^۲ بر همین مبنا بود که امام علی علیه السلام حاضر نشد در شورای شش نفره، به غیر کتاب، خدا و سنت رسولش صلی الله علیه و آله بیندیشد. با این وصف، در طول تاریخ، اندیشه و عقاید شیعه از هجوم و بی‌مهری‌ها در امان نبوده است و چه‌بسا مورد اتهامات و شبهاتی قرار می‌گرفت که از آنها به‌دور بوده است و دانشمندان شیعه نیز در آثار خود، به آنها پاسخ داده‌اند؛ اما هم‌اکنون با بروز و ظهور دست‌های بیگانه - یعنی وابستگان استکبار جهانی در برخی از کشورهای اسلامی - برای وارونه جلوه دادن حقایق،

۱. عبدالله فیاض، تاریخ الامامیه و السلفه من الشیعه، بغداد، اسعد، ۱۹۷۰م، ص ۴.

۲. ر.ک. محمد بن جریر طبری، تاریخ طبری، مصر، دار المعارف، ۱۹۶۱م، ج ۶، ص ۱۵.

تفرقه میان مسلمانان و براندازی و نابودی اسلام و تشیع، از هیچ تلاشی دریغ نمی‌ورزند. از این رو جهت روشنگری، لازم است اندیشه اعتقادی شیعه بر اساس دیدگاه قرآن، روایات و دانشمندان شیعه بازگو شود تا شاید از مظلومیت آن کاسته گردد. به همین مناسبت، کتاب پیش‌رو در صدد است به روشنگری عقاید شیعه بپردازد. این کتاب در شش فصل به شرح ذیل تنظیم شده است که به دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان حقیقی، احو تقدیم می‌گردد:

فصل اول: توحید از منظر قرآن و احادیث

فصل دوم: توحید از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه

فصل سوم: توحید قرآن از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه

فصل چهارم: امامت از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه

فصل پنجم: غلو از نگاه احادیث و دانشمندان شیعه

فصل ششم: مهدویت، باوری یا توهمی؟